

Autoinforme d'acreditació

- **Doctorat en Humanitats**

UCA d'Humanitats

Curs avaluat: 2016-2017

Data d'aprovació: 05/03/2018

Índex

0. Dades identificatives.....	3
1. Presentació del programa.....	4
2. Procés d'elaboració de l'autoinforme.....	4
3. Valoració de l'assoliment dels estàndards	7
Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu	7
1.1 El programa disposa de mecanismes per garantir que el perfil d'ingrés dels doctorands és adequat i el seu nombre és coherent amb les característiques i la distribució de les línies de recerca del programa i el nombre de places ofertes.....	7
1.2 El programa disposa de mecanismes adequats de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives	10
Estàndard 2: Pertinença de la informació pública	11
2.1 La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques del programa de doctorat, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.....	11
2.2 La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant del programa de doctorat a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de la seva acreditació	12
2.3 La institució publica el SGIQ en què s'emmarca el programa de doctorat	12
Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat	13
3. Introducció.....	13
3.1 El SGIQ implementat facilita els processos de disseny i aprovació del programa de doctorat, el seguiment i l'acreditació.....	13
3.2 El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient dels programa de doctorat.....	14
3.3 El SGIQ implementat es revisa periòdicament per analitzar-ne l'adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo	15
Estàndard 4: Adequació del professorat	15
4.1 El professorat té una activitat de recerca acreditada	16
4.2 El professorat és suficient i té la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions	17
4.3 El programa de doctorat compta amb les accions adients per fomentar la direcció de tesis	18
4.4 El grau de participació de professorat estranger i doctors internacionals en les comissions de seguiment i tribunals de tesi és adequat a l'àmbit científic del programa	19
Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge	20
5.1 Els recursos materials disponibles són adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa de doctorat	20
5.2 Els serveis a l'abast dels doctorands suporten adequadament el procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral	22
Estàndard 6: Qualitat dels resultats.....	25
6.1 Les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès	25
6.2 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques del programa de doctorat	27
6.3 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa doctorat	30
4. Valoració i proposta del pla de millora	31

0. Dades identificatives

Universitat	Universitat Pompeu Fabra
Nom del programa de doctorat	Doctorat en Humanitats
Codi RUCT	5600015
Dades de contacte	humanitats@upf.edu
Coordinador acadèmic / responsable de la titulació	Amador Vega Esquerra

Responsables de l'elaboració de l'informe	Amador Vega Esquerra, Coordinador del Programa de Doctorat Josep M. Delgado Ribas, Responsable de la Unitat de Coordinació Acadèmica d'Humanitats
Òrgan responsable d'aprovació	Consell del Departament d'Humanitats
Data d'aprovació	05/03/2018

2. Procés d'elaboració de l'autoinforme

Amb data 20 de desembre de 2017, el rector de la Universitat Pompeu Fabra va nomenar els membres del Comitè d'Avaluació Interna del programa de doctorat en Humanitats, a proposta del Director del Departament d'Humanitats i del Degà de la Facultat d'Humanitats (27.11.2017).

El Comitè es va constituir en una primera reunió el dilluns 4 de desembre de 2017. A aquesta primera reunió, es va informar tots els membres del Comitè sobre el procés d'acreditació del programa de doctorat en Humanitats. S'han realitzat diverses reunions entre els membres del CAI per a la confecció de l'autoinforme. L'autoinforme s'ha fet públic a la comunitat universitària entre els dies 20 i 27 de febrer de 2018. A més de pujar-ho a la web del centre es va enviar per correu electrònic a tots els doctorands i professors del departament, sol·licitant suggeriments.

Aquest autoinforme ha estat elaborat pel Coordinador del Doctorat en Humanitats i per la Vicedegana de Qualitat de la Facultat d'Humanitats, amb el suport del personal administratiu adscrit i amb les aportacions de la resta de membres del Comitè d'Avaluació Interna del programa de doctorat en Humanitats.

El procés d'elaboració s'ha realitzat seguint una planificació prèvia i acomplint el calendari previst. Tots els grups d'interès estaven representats al CAI i, a més, han pogut participar en el desenvolupament de l'informe (fase d'exposició pública, reunions del CAI i del Consell de Departament). No s'han presentat incidències rellevants. És important assenyalar que per al procés d'elaboració de l'Autoinforme s'ha seguit el procés d'acreditació del SGIC del centre. Aquest procés ha estat molt útil i adient per al desenvolupament de l'Autoinforme.

1. Presentació del programa

Aquest programa de doctorat, adscrit a l'Escola de Doctorat de la UPF, és la continuació del Doctorat en Humanitats iniciat al Departament el curs 2008-2009, que va ser el resultat de la confluència de dos programes anteriors: el Doctorat en Literatura Comparada, nascut el bienni 1994-96, i el programa de l'Institut Universitari de Cultura: "Aprendre a Llegir: El Món com a Text", iniciat el bienni 1995-97. Per tant, el Departament d'Humanitats de la UPF ofereix formació doctoral des de poc després de la seva fundació. En aquest temps, sota les diferents denominacions dels programes, però amb una mateixa orientació i gràcies a la plantilla de professorat del Departament, s'han format 122 doctors. Si ens fixem en els darrers anys, entre el curs 2012-13 i el 2016-17 s'han defensat 68 tesis, el que suposa un ritme intens pel que fa a la regularitat, al mateix temps que indica coherència entre l'oferta investigadora dels professors-directors de tesi i els doctorands com a nous investigadors. El Doctorat en Humanitats ha rebut Mencions de Qualitat els anys 2003, 2005 (MCD2003-00642), 2008 (MCD2003-00642) i 2011 Mención hacia la Excelencia (MEE2011-0506).

Les principals característiques del programa, que s'han mantingut al llarg de tot aquest temps, són la seva transversalitat en les Ciències Humanes (molt especialment: la Literatura, la filosofia i l'art) i l'exigència en la recerca, el compromís amb l'atenció personalitzada als estudiants i la internacionalització. La conseqüència d'aquests principis fundacionals és que el programa ha mantingut sempre un ventall molt ampli i obert de línies de recerca, definit més pels camps en els quals els professors del Departament estan qualificats per dirigir tesis que pels projectes o grups en actiu en un moment donat. Es a dir, hi ha interès en mantenir constants de recerca més que no pas aspectes circumstancials de la mateixa. Això és el que ens ha permès, al llarg dels anys, atreure molts investigadors en formació que buscaven un marc ideal per desenvolupar projectes interdisciplinaris i innovadors que no tenien fàcil acollida en programes definits per fronteres disciplinàries tradicionals. La demanda per un programa transversal d'aquests característiques ha estat històricament alta, com ha passat amb la llicenciatura, el grau i l'actual Màster en Estudis Comparatius en Literatura, Art i Pensament, que és el postgrau que marca el perfil del nostre doctorat, com a quelcom coextensiu en la seva orientació metodològica i disciplinar, sobre tot si es compara amb altres estudis de lletres.

Aquest és un factor decisiu a l'hora d'avaluar el programa, perquè no s'assembla a la majoria dels existents i pot donar la impressió de fragmentació. És l'efecte de la pròpia estructura del Departament d'Humanitats de la UPF, que acull 28 àrees de coneixement, de les quals 15 estan representades en aquest programa de doctorat. Això mostra que estem capacitats per supervisar la recerca de doctorands en camps molt diversos, tenint en compte que no tots aquests camps estan representats en cada nova promoció. Un dels criteris principals d'admissió, una vegada superats els requisits formals i demostrada l'excel·lència de l'expedient, és que un investigador qualificat del Departament accepti la supervisió del projecte del candidat. No es tracta, per tant, només de que els doctorands encaixin en línies preexistents sinó de que el director reconegui els mèrits de la proposta del candidat i estigui disposat a recolzar-la.

Aquest plantejament ens ha permès configurar un programa innovador i multidisciplinari que reuneix projectes de recerca doctoral molt diversos i que està en sintonia amb l'orientació que caracteritza el Departament d'Humanitats. L'èxit d'aquest model s'ha demostrat per l'excel·lència de les tesis defensades i el creixement de la demanda internacional. Tenim un alt grau de reconeixement internacional que ens permet atreure un gran número d'estudiants comunitaris i extracomunitaris.

S'ha de tenir en compte que el nostre procediment de selecció, que prima el contacte previ amb un possible director de tesi, la qual cosa queda reflectida a la web del Doctorat, fa que les xifres de demanda formal no siguin reals; el cas és que tenim un número molt alt d'expressions d'interès de possibles candidats que no arriben mai a presentar sol·licitud per manca d'una confirmació i compromís amb un director.

En mig d'un context social advers als estudis d'Humanitats, amb grans dificultats per trobar recursos per becar estudiants, i dificultats encara més grans per aconseguir que els doctors trobin feines adients a la seva formació, es pot dir que el nostre programa gaudeix d'una bona salut acadèmica, un alt nivell de reconeixement exterior, capacitat d'atracció de candidats amb bona preparació i un ritme de producció de tesis de qualitat adequat a les seves característiques. El programa s'ha consolidat com un referent en el seu camp i la nostra voluntat és continuar treballant en la mateixa línia d'exigència, rigor i transversalitat.

3. Valoració de l'assoliment dels estàndards

Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

1.1 El programa disposa de mecanismes per garantir que el perfil d'ingrés dels doctorands és adequat i el seu nombre és coherent amb les característiques i la distribució de les línies de recerca del programa i el nombre de places ofertes

Aquest programa de doctorat s'adreça als estudiants que vinguin preferentment de les branques d'arts i humanitats, amb interès per fer recerca en l'àmbit de l'art, la literatura i el pensament. Donat el perfil interdisciplinar tant del programa com dels professors actius en el mateix, aquests estudis posen émfasi en la necessària capacitat de l'estudiant per fer recerca, així com per desenvolupar la creativitat i el pensament crític.

La responsabilitat de la selecció de candidats correspon a la Comissió d'Admissions que és una subcomissió delegada de la Comissió Acadèmica del Programa de Doctorat. Es tindrà en compte l'existència d'un compromís signat per part d'un dels professors del programa i pel futur doctorand relatiu a la idoneïtat de la seva recerca amb l'especialitat del futur director de tesi. En un programa com el nostre, això últim és un aspecte bàsic per garantir que cap doctorand pugui arribar a trobar-se sense supervisor. A més a més, es valoraran els factors: l'expedient acadèmic, les característiques del màster cursat, amb especial atenció a la qualificació rebuda en el Treball de Final de Màster, i l'adequació del projecte presentat a les línies de recerca del Programa. D'acord amb l'enquesta de Satisfacció dels directors de tesi (Gener 2018) amb el programa de doctorat en Humanitats, el que més es valora a l'hora d'acceptar dirigir una tesi són la carta de motivació i una entrevista personal.

Per aquest motiu, la majoria dels estudiants que formalitzen la seva sol·licitud ja han contactat prèviament amb un possible director de tesi i tenen certes garanties d'admissió. Existeix, en conseqüència, una demanda amagada de candidats - que no s'arriba a formalitzar i, així doncs, no apareix en les estadístiques oficials - que es posen en contacte amb el coordinador del programa o algun professor, el qual els informa que no compleixen algun dels requisits i que ja no fa falta que presentin la seva sol·licitud. El fet per tant de que en alguns anys la ratio entre oferta i demanda estigui per sota de 1 no significa una davallada de demanda sinó simplement que s'han desestimat els potencials sol·licitants amb poques possibilitats d'admissió abans de que presentessin la seva candidatura.

L'oscil·lació entre oferta i demanda d'any a any depèn de la varietat dels perfils dels candidats, que es reflecteix també en les variacions segons línies de recerca. El programa manté en oferta les línies potencials per cobrir els camps dels investigadors de la plantilla, però no hi ha cada any sol·licitants en totes les línies. Al contrari, cada promoció representa una mostra diferent d'interessos i segons l'encaix entre els candidats i els directors potencials s'admeten més o menys doctorands aquell curs. Per altra banda, no s'admeten sol·licitants que volen treballar amb un professor que està dirigint més tesis de les recomanables en no poder assumir-ne més.

La mida de les promocions entrants està molt ajustada a la capacitat del professorat de supervisar els doctorands. No fabriquem ni reconduïm la demanda. Cada sol·licitant és valorat segons la capacitat

del programa de satisfer les seves expectatives i permetre-li desenvolupar el projecte que el motiva. L'experiència recent ens demostra que la mida ideal de les promocions entrants oscil·la entre els 15 i els 25 estudiants de nou accés i per tant la Comissió Acadèmica ha reduït l'oferta de places per al curs 2017-2018.

Estem satisfets de que la dimensió del programa, cada promoció en particular, i en conjunt, així com la qualitat dels doctorands, permet mantenir un programa dinàmic i que representa prou bé la recerca que es fa al Departament d'Humanitats. Segons l'Enquesta de Valoració del Sistema i Organització de l'Ensenyament del Programa de Doctorat en Humanitats (EVSOE Novembre 2016), són dades positives a valorar que al voltant del 50% del nostres doctorands venen de màsters d'altres universitats i que una xifra semblant són de nacionalitat estrangera. Entre els de fora de la UE, s'ha de subratllar que a més de molts doctorands d'Amèrica Llatina en tenim també de països com els Estats Units que disposen d'una oferta formativa pròpia d'alta qualitat.

No estem satisfets del percentatge d'estudiants becats, però és un reflex dels factors adversos als que s'enfronta la recerca en Humanitats, amb criteris de prioritització que no afecten només els doctorands sinó també a la capacitat de atraure recursos en general. S'ha de tenir en compte, tanmateix, que aquest percentatge d'estudiants becats no inclou els que gaudeixen de beques oficials dels seus propis països, especialment d'Amèrica Llatina, com Mèxic o Xile, que tenen sistemàticament una presència important en el programa.

TAULA 1.1. ACCÉS I MATRÍCULA (RD99/2011)

Curs acadèmic	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Total matriculats	31	44	56	72	74	70
Estudiants matriculats a temps complet	31	43	44	60	60	58
Estudiants matriculats a temps parcial	0	1	12	12	14	12
Estudiants estrangers matriculats (%)	45,16	27,27	37,50	41,67	39,19	37,14
Matriculats amb beca	4	5	8	9	7	8

Curs acadèmic	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Oferta de places (O)	35	35	35	35	35	25
Demanda (D)	48	31	45	26	49	35
Ràtio D/O	1,37	0,89	1,29	0,74	1,4	1,40
Matrícula nou ingrés	31	18	20	22	21	18

Curs acadèmic	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Total abandonament	5	7	4	10	1
% abandonament	16,13	15,91	7,14	13,89	1,35

Curs de la cohort	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Total abandonament	10	10	4	3	0
% abandonament	32,26	55,56	20,00	13,64	0,00

Percentatge d'estudiants segons requeriment d'accés: No es contemplen a la memòria de verificació.

El percentatge d'estudiants, segons línia de recerca, reflecteix la diferent distribució d'interessos de cada nova promoció. Totes les línies de recerca són rellevants i es van alimentant, periòdicament, de l'entrada de nous doctorands; de tota manera, la Comissió Acadèmica ha fet recentment una revisió d'aquestes línies per tal d'actualitzar l'orientació de recerca dels professors-directors de tesi. Per aquesta raó, l'actual [llistat](#) de línies és més sintètic i a l'hora més aglutinador.

1.2 El programa disposa de mecanismes adequats de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives

La supervisió dels doctorands és responsabilitat en primer lloc, dels directors de tesi i, a un altre nivell, de la Comissió Acadèmica del Programa de Doctorat. L'instrument principal per aquesta supervisió, a més del contacte personal, és el Mòdul de Seguiment de Tesis Doctorals. Aquesta aplicació online facilita la comunicació entre el doctorand i el seu director, però també permet a la Comissió i al Coordinador del programa tenir accés a tota la informació sobre el progrés formatiu del doctorand. El doctorand introdueix en el mòdul la informació sobre les seves activitats i el director les valora, donant o no la seva aprovació al treball que el doctorand desenvolupa.

La Comissió Acadèmica es reuneix periòdicament, normalment dos o tres vegades a l'any, per controlar el correcte funcionament del programa i introduir les modificacions que es considerin necessàries. Una de les reunions, al setembre, es dedica específicament a decidir sobre la continuïtat de cada doctorand sobre la base dels informes anuals emesos pels directors.

El Coordinador s'encarrega de la supervisió dels Tallers de Doctorat que es reuneixen cada mes al llarg del curs acadèmic, i en els quals els estudiants de primer any presenten la seva recerca davant dels seus companys i dels directors corresponents de tesi. És una preparació molt important de cara a la defensa del projecte de tesi, cosa que s'haurà de realitzar al final del primer curs i que és avaluada per un tribunal de tres especialistes nomenats per la Comissió Acadèmica i presidit pel mateix director de la tesi.

Per tant, el primer any, els doctorands són avaluats a partir dels següents elements:

- L'assistència i participació en els Tallers de Doctorat;
- La participació en aquelles activitats dels grups de recerca i del Departament d'Humanitats que el director i la comissió considerin rellevants per la formació del doctorand;
- La participació en activitats externes a la UPF aprovades pel director;
- L'informe anual del director;
- La defensa del projecte de recerca davant d'un tribunal.

Les característiques del projecte de recerca s'especifiquen en la web del programa:

<https://www.upf.edu/web/doctorat-en-humanitats/defensa-de-la-proposta-de-tesi>

A partir del segon any i fins a la defensa de la tesi, el correcte progrés dels doctorands s'avalua sobre la base dels següents elements:

- La informació sobre activitats introduïda en el Mòdul de Seguiment;
- L'informe del director de tesi i, en el seu cas, el codirector, sobre la progressió del doctorand d'acord amb el seu pla de recerca;
- Les valoracions de la Comissió Acadèmica.

L'estudiant és avaluat cada curs acadèmic per la Comissió Acadèmica del Doctorat durant el mes de setembre. En cas que la valoració sigui negativa, l'estudiant disposa d'una segona convocatòria en el termini de sis mesos, després de la qual, si l'avaluació segueix sent negativa queda exclòs del programa.

Aquests protocols funcionen correctament i han demostrat la seva eficàcia al llarg dels anys. En els darrers temps el sistema ha millorat notablement, amb pautes i calendaris de retroalimentació freqüents i clars i amb la introducció del Mòdul de Seguiment de Tesis Doctorals, per tant considerem que la situació actual és molt satisfactòria.

A més a més, existeix un compromís documental de supervisió de les tesis doctorals, que signen durant el primer curs el doctorand, el seu director i tutor, i la directora de l'Escola de Doctorat, pel qual s'estableixen les funcions de supervisió de les tasques que hauran de dur a terme amb la finalitat de realitzar la tesi doctoral per part del doctorand.

Estàndard 2: Pertinença de la informació pública

2.1 La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques del programa de doctorat, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits

El centre disposa d'un espai públic web (<http://www.upf.edu/web/humanitats>) amb informació sobre les titulacions del centre en què s'especifiquen les característiques de les diferents titulacions de grau i postgrau que el centre ofereix. En les pàgines web del centre i dels diferents estudis de grau i postgrau està publicada tota aquella informació pública pel desenvolupament operatiu de les seves titulacions, tal i com s'especifica a la Guia per al Seguiment dels Programes Oficials de Doctorat d'AQU Catalunya i la informació acadèmica d'interès per als futurs estudiants i pels estudiants matriculats.

El centre vetlla per tenir actualitzats els diferents webs que en depenen i alimenta les diferents xarxes socials que li són vinculades. Així mateix, el centre, per assegurar la circulació de la informació a nivell intern, va crear a inicis del curs 2016-2017 un butlletí electrònic *InfoHumanitats* que reforça la transparència i la informació del butlletí *Notícies de la Facultat*. Amb aquestes eines de comunicació externa i interna es dona resposta a aquells aspectes sobre la millora de la comunicació proposats en el pla de millora de l'Autoinforme d'Accreditació del 2014.

Doctorat en Humanitats: <https://www.upf.edu/web/doctorat-en-humanitats>

2.2 La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant del programa de doctorat a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de la seva acreditació

El centre disposa d'un espai públic web en el qual es publiquen, mitjançant enllaç al web de la UPF, els resultats acadèmics i de satisfacció de totes les titulacions del centre, grau i postgrau: <https://www.upf.edu/web/humanitats/qualitat>

Així mateix aquesta informació també està accessible des del web propi de la titulació:

Doctorat en Humanitats

<https://www.upf.edu/web/doctorat-en-humanitats>

En la web dels dos doctorats del centre (doctorat en Història i doctorat en Humanitats) la informació està organitzada sota els mateixos menús i submenús generals i s'incorporen uns menús específics que recullen aquelles informacions específiques de la titulació que es considera més rellevants o més atractives per a la captació de nous estudiants. Els usuaris poden trobar en aquestes pàgines tota la informació sobre la titulació ja sigui sobre l'accés al programa de doctorat, l'organització, la planificació operativa, el professorat, les tesis doctorals, les pràctiques no curriculars i les sortides professionals. Així mateix, en les webs dels doctorats també hi ha un menú *Garantia de Qualitat* que enllaça amb la web del centre i on es poden consultar tots els indicadors de cadascuna de les titulacions (i de la UPF en general), les memòries de reverificació dels títols, els informes de seguiment i els autoinformes d'acreditació, el Sistema de Garantia Interna de la Qualitat i estudis i anàlisis duts a terme pel centre.

2.3 La institució publica el SGIQ en què s'emmarca el programa de doctorat

El centre disposa d'un espai públic web amb informació sobre la garantia de qualitat del centre, en el qual s'informa del Sistema de Garantia Interna de Qualitat amb la documentació corresponent disponible per a consulta de qualsevol membre de la comunitat universitària i de la societat en general.

La informació disponible a la pàgina web del centre inclou, tal i com requereix la Guia per al Seguiment de les Titulacions Oficials de Grau i Màster i dels Programes Oficials de Doctorat d'AQU Catalunya, la informació tant sobre les titulacions com sobre el propi SGIQ del centre, amb la descripció de l'òrgan responsable de la garantia interna de la qualitat del centre (Consell de Departament), la política de qualitat del centre, la gestió dels processos del centre, els informes de seguiment i autoinformes d'acreditació, així com aquella informació de dades i indicadors de les titulacions, necessaris per a la presa de decisions dels responsables acadèmics de les titulacions i de la direcció i òrgans de govern del centre.

<https://www.upf.edu/web/humanitats/qualitat>

Així mateix els programes de doctorat del centre tenen web propi des del qual s'enllaça a la informació sobre el Sistema de Garantia Interna de Qualitat del centre, de manera que s'assegura la difusió d'aquest sistema de qualitat en l'accés a la informació de les diferents titulacions que ofereix el centre.

Doctorat en Humanitats: <https://www.upf.edu/web/doctorat-en-humanitats>

Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat

3. Introducció

Aquest programa de doctorat es troba sota l'abast del Sistema de Garantia Interna de Qualitat del Centre, que integra tant graus, màsters com doctorats del Centre. El disseny del SGIQ en què s'emmarquen aquests programes va ser certificat per AQU Catalunya el 2011 a escala del conjunt de la Universitat, mentre que la seva organització al centre va ser avaluada externament per primera vegada en el procés d'acreditació del 2014. En el segon cas, la inexistència d'un procediment formal al SGIQ per a l'acreditació de les titulacions i la manca d'evidències que demostrassin la revisió i actualització formal sistemàtica del propi sistema van motivar l'acreditació amb condicions de l'estàndard 3. Així mateix, el comitè extern va recomanar *“mejorar la implicación de los centros y responsables de las titulaciones en gestión del sistema para hacerlos ‘propietarios’ de aquellos procesos íntimamente ligados al desarrollo de las titulaciones”*.

Des d'aleshores, el SGIQ s'ha actualitzat sis cops (2014, 2015, 3 vegades el 2017, i 2018) i el centre ha treballat en la revisió per adaptar els elements necessaris a la pròpia realitat de funcionament. Actualment la formalització i personalització dels processos es considera suficient i adequada.

A l'últim informe de valoració del seguiment de grau i màster, la Comissió Específica d'Avaluació d'AQU indicava que el Centre havia superat els requeriments detectats sobre el SGIQ a l'acreditació de 2014 i, a més, indicava *“Se ha aportado información suficiente que acredita que se ha adaptado el SGIC a las necesidades y realidad de la Facultad. Además, se han realizado sucesivas revisiones.”*

Finalment, el SGIQ ha estat també avaluat positivament al procés de seguiment del doctorat, on els avaluadors van indicar als seus informes que: *“Se analiza y valora adecuadamente la evolución de la eficacia del SGIC”*

3.1 El SGIQ implementat facilita els processos de disseny i aprovació del programa de doctorat, el seguiment i l'acreditació

El centre compta amb el procés B0427 del SGIQ per dissenyar i aprovar un nou programa de doctorat. Un cop validada pel centre, la proposta cal que sigui aprovada pels òrgans de govern de la Universitat abans de ser tramitada a l'agència avaluadora que li correspon. Aquest procés és molt adequat per als objectius a què es dirigeix, ja que, en paraules de l'anterior comitè extern, *“incluye la participación de*

los principales grupos de interés y tiene en consideración la normativa nacional y los referentes internacionales”, garantint la qualitat i pertinença de les propostes noves. Prova d’això en són les diverses mencions de qualitat que han rebut ambdós programes de doctorat del centre.

Per fer el seguiment del desenvolupament dels programes, el centre compta amb el procés B0436, que facilita als responsables l’anàlisi a partir d’un conjunt d’indicadors de qualitat. Aquests indicadors els facilita un Sistema d’Informació per a la Direcció (SID) que va ser molt ben valorat per l’anterior comitè extern, si bé en el cas del doctorat es detecten alguns aspectes de millora (veure 3.2). El resultat d’aquestes anàlisis es difonen a l’informe de seguiment del doctorat. Es considera el procés de seguiment una eina clau per identificar fortaleses i debilitats i dissenyar, implementar i avaluar accions de millora tant a nivell de programa com de centre. Per tot això, a l’anterior procés d’acreditació es va avaluar positivament aquest apartat, posant de relleu la coherència i eficàcia de les accions de millora establertes així com la participació dels diferents grups d’interès.

A principis del 2017, es va treballar en l’adaptació del procés d’acreditació de grau i màster (B0437), per incloure el doctorat. Aquest procés, que existeix des del 2014, ha demostrat ser molt eficaç, tal i com demostren els resultats de les acreditacions d’anteriors graus i màsters. Tot i així, a principis de 2018, s’ha revisat per introduir millores. Un cop finalitzi aquesta primera acreditació del doctorat, es podrà valorar millor la seva utilitat i adequació, pel que fa al doctorat.

Recentment, s’ha adaptat el procés B0428 d’extinció (i possible reverificació) de grau i màster, per incloure el doctorat. En el cas de la modificació, s’unifiquen els processos B0429 (modificar un títol de grau) i B430 (modificar en un títol de màster) en un únic procés, que inclou el doctorat (B0430). Aquests processos es consideren molt adequats per als objectius als quals es dirigeixen.

3.2 El SGIQ implementat garanteix la recollida d’informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient dels programa de doctorat

La gestió dels programes formatius té el principal suport en la disponibilitat d’informació completa, actualitzada i accessible per a l’anàlisi sistemàtica i la presa de decisions. Per fer-ho, el centre utilitza diferents instruments i mecanismes de recollida d’informació sobre els resultats acadèmics i la satisfacció dels grups d’interès que, amb el Sistema d’Informació per a la Direcció (SID) com a element central, van ser valorats per l’anterior comitè extern d’acreditació com un dels punts forts del SGIQ.

Aquests instruments s’han anat consolidant i ampliant al llarg dels anys. Així per exemple, en base al pla de millora del propi sistema elaborat el 2015, es va formalitzar l’enquesta de satisfacció del PDI i responsables acadèmics així com l’enquesta de satisfacció dels doctorands. Actualment aquests mecanismes i instruments es consideren suficients i adequats per identificar aspectes de millorament del programa de doctorat, si bé el centre continua treballant en la millora de la recollida de la informació.

L'enquesta de satisfacció dels directors de tesi i dels doctorands refinen la qualitat del programa així com de la informació sobre el compliment dels objectius fixats i del rendiment en termes de plaços i feina futura dels doctorands.

Algunes incoherències detectades entre els indicadors del programa facilitats per la Unitat de Projectes, Estudis i Qualitat (UPQ) de la UPF i les dades disponibles al centre s'han eliminat, si bé es preveu en el pla de millora acabar d'eliminar algunes que encara es mantenen.

3.3 El SGIQ organitzat es revisa periòdicament per analitzar-ne l'adequació i, si s'escau, proposar un pla de millora per optimitzar-lo

El centre compta amb el procés B00886 del SGIQ per revisar i actualitzar el propi sistema i assegurar la seva vigència, utilitat i millora continua.

Quan va tenir lloc la visita externa d'acreditació del 2014 no es van poder aportar evidències de la implantació d'aquest procés perquè fins aleshores l'anàlisi del centre sobre l'eficàcia del SGIQ es duïa a terme a través d'informes de seguiment, sense que d'aquestes anàlisis periòdiques se'n derivés una actualització formal. Això no obstant, el comitè va poder comprobar que *"la institució apuesta por una cultura de la calidad para la mejora continua de sus programas formativos"*.

A partir d'aquest moment, el centre treballa de manera constant en la formalització i sistematització de les revisions del SGIQ, de forma que el novembre del 2014 es va aprovar la primera actualització, recollint formalment tots els canvis realitzats, el juliol del 2015 la segona, el gener del 2017 la tercera, el febrero i març del mateix any, respectivament, la quarta i la cinquena, i aquest febrero del 2018 la sisena. La versió de 2017 donava autoritat al centre en l'organització dels processos acadèmics i de control, oferint un model flexible que en facilita l'adaptació, i respon a les necessitats actuals derivades de la nova organització de les unitats acadèmiques iniciada pels òrgans de govern de la Universitat. A la darrera actualització del SGIC del 2018, s'han incorporat alguns processos relatius al doctorat que actualment no estan implantats, com el B01061 - Gestionar la mobilitat dels programes de doctorat d'Humanitats, B01034 - Gestionar la sol·licitud per la menció internacional de la tesi i B00989 - Gestionar l'enquesta de satisfacció dels directors de tesi i dels doctorands.

Aquest marc ha permès a l'UCA d'Humanitats personalitzar els elements necessaris del SGIQ que fins ara estaven estandarditzats a nivell institucional i assegurar la coherència entre la descripció dels processos i la seva implantació real. Per tant, es valora molt positivament la utilitat del procés de revisió del SGIQ així com l'eficàcia de les accions de millora aprovades i organitzades.

Estàndard 4: Adequació del professorat

4.1 El professorat té una activitat de recerca acreditada

El Departament d'Humanitats disposa de criteris per establir quin és el professorat que està en condicions de dirigir tesis doctorals; els requisits bàsics són els següents: ser professor funcionari o contractat amb dedicació a temps complet i tenir acreditació de recerca. Aquest darrer requisit es satisfà per haver superat recentment una avaluació d'una agència externa o tenir com a mínim un sexenni reconegut. Aquesta condició permet entrar en el grup de professors que el programa identifica com a propis i que apareixen a la pàgina web del doctorat. Es tracta de garantir la qualitat de la supervisió de les tesis i per tant en el cas dels professors amb una experiència més llarga i moltes tesis dirigides es considera que aquest factor és també una garantia de la seva idoneïtat. En casos excepcionals, la necessitat d'un doctorand de treballar en un camp en que només es disposa d'un especialista concret pot donar peu a que la Comissió Acadèmica del Programa de Doctorat valori si per aquella recerca específica es pot assignar un supervisor no previst inicialment i si convé recórrer a un model de codirecció. En aquest moment el programa disposa de 35 professors que compleixen les condicions per dirigir tesis. Tanmateix la distribució dels doctorands entre els directors és irregular, amb una evident tendència a que dirigeixin més tesis els professors amb més experiència o activitat en recerca.

El Departament d'Humanitats ha estat sotmès recentment a una avaluació externa de la seva recerca i la dels professors individuals per part d'un comitè internacional d'experts, supervisada i organitzada per l'AQU. El Departament va rebre la qualificació de Very Good. Dels professors que dirigeixen tesis en el Programa de Doctorat, 11 van ser qualificats amb Very Good i 5 amb Excel·lent.

Pel període objecte d'anàlisi hi ha hagut 41 projectes de recerca competitius en vigor en que l'IP és professor del Programa de Doctorat i 32 professors han participat o participen en projectes com a investigador.

Al Portal d'Evidències s'aporten dades suficients sobre la capacitat investigadora del professorat així com de l'ampli abast de la seva producció científica de qualitat. Cal destacar la coherència entre aquesta diversitat en les publicacions i en la recerca amb el perfil principal del programa de doctorat que s'ofereix.

En l'Enquesta de Valoració del Sistema i Organització de l'Ensenyament del Programa de Doctorat en Humanitats (EVSOE, novembre 2016) els nostres estudiants valoren amb un 8 la relació amb el seu director de tesis, idèntica valoració a la mitjana de la UPF. El que troben a faltar és sentir-se més part del Departament i estar dins d'un grup de recerca; és on apareix la puntuació més baixa, 3,6, quan la mitjana és de 6,2. Aquesta percepció troba les seves raons en un departament amb una recerca tan fragmentada i on no tots els estudiants estan integrats en grups consolidats. En aquest moment s'està treballant en un programa d'activats per la primera setmana de juliol a manera d'Escola d'Estiu de doctorands (veure la proposta al pla de millora).

Donat que el present informe es refereix només als resultats del programa que es regeix pel Reial Decret 99/2011, el retrat que fa sobre el perfil del professorat a partir de les tesis defensades no es representatiu de l'activitat del programa. Com es veurà en l'apartat 6 en el mateix període s'ha defensat més tesis començades en programes anteriors i per tant dirigides per un grup més divers de professors.

Dintre d'aquest programa s'han defensat des del curs 2012-13 al 2016-17 tesis dirigides per 7 professors: Antonio Monegal (4 tesis), Amador Vega (2 tesis), Estela Ocampo (1 tesi), Marisantos García (1 tesi), Javier Aparicio (1 tesi), domingo ródenas (1 tesi) i Mireia Trenchs (1 tesi)

Tesis llegendes:

Curs 2013-14: Eloy Fernández Porta (dir. A. Monegal)

Curs 2014-15: Julio Ignacio Gutiérrez (dir. A. Monegal)

Curs 2015-16: Josep M. Lloró (dir. A. Monegal), Alejandro del Valle (dir. E. Ocampo), Carlos Vara (dir. A. Vega), Marcelo Gaete (dir. A. Monegal)

Curs 2016-17: Dolores, Mc. Dougall Lozano, (dir. M. Garcia/ Pamila Gupta), Wilson Orozco, (dir. J. Aparicio), José Antonio Valenzuela (dir. D. Ródenas), Gustavo Meléndez (dir. A. Vega), Iryna Pogorelova (dir. M. Trenchs)

En conjunt, el procediment de selecció dels professors del Departament que poden dirigir tesis i d'assignació dels doctorands als directors a partir d'una verificació de la idoneïtat del projecte garanteix que la recerca doctoral estigui sota la supervisió d'investigadors en actiu i amb provada productivitat.

4.2 El professorat és suficient i té la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions

Tenen capacitat per dirigir tesis en el programa 35 professors doctors, tots ells en les categories de catedràtic d'universitat, professor titular, professor agregat, professor d'investigació ICREA, i dos professors emèrits. Tots ells amb dedicació completa.

Donat el procediment d'admissió amb assignació prèvia de director, la mida de cada promoció entrant es va ajustant curs a curs a la disponibilitat del professorat competent per dirigir tesis, amb la particularitat de que els estudiants es distribueixen en cada promoció de manera desigual en funció dels seus interessos disciplinars. Si tenim en compte que el curs 2016-17 hi havia 59 doctorands matriculats en el programa i el total de professors és 35, ens donaria una mitjana molt baixa, de 1,6 tesis per director. La realitat, òbviament, és molt diferent amb professors que estan molt per sobre de les 4 tesis sota la seva direcció, que és la xifra ideal recomanada, i d'altres que no en dirigeixen cap.

Seria desitjable aconseguir una millor distribució dels doctorands entre el professorat, però aquest objectiu és difícil d'assolir perquè el que porta els estudiants al programa és la possibilitat de treballar en un camp determinat, sovint en una línia de recerca molt concreta representada per un o pocs investigadors en el Departament. És a dir, els estudiants venen a treballar en certs camps que

gaudeixen d'especial reconeixement o estan associats a la identitat del nostre doctorat tal com és percebut externament i per tant és difícil reconduir aquesta demanda.

En qualsevol cas, pel que es refereix a aquest punt de l'informe, el professorat del programa és més que suficient i està capacitat pel que fa a la seva qualificació i dedicació per cobrir les necessitats del programa.

A més a més, la Comissió Acadèmica del Doctorat en la seva darrera reunió va acordar proposar un màxim de cinc direccions alhora de tesis doctorals com a límit recomanable per cada professor.

D'altra banda, segons Acord del Consell de Govern de 20 de juny del 2012 de regulació de la dedicació del professorat, per cada tesi o més defensada durant l'any natural anterior es descomptaran 30 HD en el següent curs.

Si es consulten les dades de Satisfacció dels directors de tesi amb el programa de doctorat en Humanitats, amb una participació per sobre de la mitja, es poden fer els següents comentaris: la mitjana de tesis dirigides per cada director és de 2,9 (4 directors que dirigeixen 1 tesi i la resta entre 2 i 10 cadascun); el nombre d'hores dedicades a la direcció de tesis és de 5,2, que es reparteixen entre les reunions de seguiment amb els doctorands (1,7h. de mitjana a la setmana), reunions de treball amb els doctorands (1,9h.), la revisió i avaluació del treball dels doctorands (2,2h.), i 1 hora dedicada a altres qüestions (atenció personal, cartes de recomanació, etc.).

Els directors de tesi del programa de doctorat dediquen de mitjana el 18,7% del seu temps de treball a la direcció de tesis.

Hi ha una correspondència molt satisfactòria entre les tesis dirigides i les línies de recerca dels directors, tot tenint en compte la gran varietat de procedència dels doctorands i el nombre d'experts en cada àmbit de la plantilla de professor.

4.3 El programa de doctorat compta amb les accions adients per fomentar la direcció de tesis

El foment de la dedicació del professorat a la direcció de tesis està facilitat per les mesures establertes en l'[Acord del Consell de Govern de 20 de juny del 2012](#) que marca els incentius i reconeixement concedits a aquesta activitat formativa. La universitat concedeix un relleu de docència equivalent a 30 hores al director aplicable el curs següent a la defensa.

Tal com s'ha manifestat en l'apartat anterior, seria desitjable disposar d'un mecanisme per incentivar una distribució més equitativa dels doctorands entre el professorat, però el model de programa que defensem prima la idoneïtat de l'encaix entre els interessos del doctorand i l'especialitat del director.

Un altre factor que incideix indirectament és la participació dels professors en la docència del Màster en Estudis Comparatius en Literatura, Art i Pensament, on es formen una part dels nostres investigadors doctorals. Encara que molts dels nostres doctorands venen de màsters d'altres universitats, el contacte entre estudiants i professors en els cursos del MECLAP ajuda a perfilar els

interessos de molts estudiants i la selecció del professor que ha de guiar la seva recerca, especialment perquè sovint el TFM és el primer pas cap a la futura tesi. No tots els professors del Departament que poden dirigir tesis tenen docència en el MECLAP de manera regular i per tant alguns estan menys exposats al contacte amb futurs doctorands. El MECLAP ha instituït sistemes de rotació del professorat en la docència del màster per tal de facilitar la màxima participació possible.

4.4 El grau de participació de professorat estranger i doctors internacionals en les comissions de seguiment i tribunals de tesi és adequat a l'àmbit científic del programa

El Doctorat en Humanitats té una important dimensió internacional. És un tret distintiu del programa i s'ajusta estratègicament a la demanda internacional continuada que es materialitza amb més d'un terç de doctorands estrangers inscrits en el programa. Estem molt satisfets d'aquest aspecte i la voluntat és incrementar la tendència.

Actualment 15 dels professors del programa són estrangers o tenen el títol de doctor d'una universitat estrangera. Són freqüents les codireccions amb especialistes estrangers i las cotuteles de tesi amb universitats estrangeres. En els anys objecte de seguiment, hi ha hagut 1 cotutela de tesi ja defensada amb la Universit  Ca' Foscari Venezia i tenim en curs 3 cotuteles amb la Universit  Paris Ouest Nanterre La D fense, la Universit  degli Studi di Verona i la Universit  Ca'Foscari Venezia.

 s habitual que hi hagi un membre dels tres del tribunal que vingui de fora.

Del total de tesis defensades en el programa, els membres del tribunal d'universitats estrangeres van ser, per curs:

Curs 2012-13: 2

Curs 2013-14: 7

Curs 2014-15: 9

Curs 2015-16: 8

Curs 2016-17: 4

Els membres dels tribunals s'escullen per la seva idoneïtat i, per tan,t la necessitat de la presència d'especialistes estrangers depenent del camp i el tema, però s'intenta evitar que hi hagi més d'un membre de cada tribunal que requereixi un viatge des de fora de l'estat.

Coincidint amb l'estada de membres estrangers per participar en tribunals de defensa de tesi, és un hàbit regular que prenguin part en altres activitats acadèmiques organitzades tant pel departament com pels grups de recerca.

Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

5.1 Els recursos materials disponibles són adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa de doctorat

La Universitat Pompeu Fabra disposa d'una excel·lent biblioteca, amb un eficient sistema de préstec interbibliotecari i accés a les més importants bases de dades i revistes electròniques en Humanitats. També disposa de l'equipament informàtic i el suport necessaris pel que requereix la recerca en Humanitats, incloses les eines per treballar en humanitats digitals. Tots els estudiants de doctorat disposen d'un compte d'accés propi a la intranet de la UPF i un compte de correu electrònic.

Al començament de cada curs s'organitzen, amb la col·laboració del personal de Biblioteca i Informàtica, sessions d'introducció als recursos d'informació de la UPF.

La UPF constitueix un referent en el panorama universitari espanyol en la implantació del model **CRAI (Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació)**.

El model CRAI significa la integració, en un espai comú, de tots els serveis i recursos relacionats amb les tecnologies i els recursos de la informació que els doctorands necessiten en el desenvolupament de la seva activitat a la universitat. Hi troben aquells espais, recursos i serveis necessaris per poder dur a terme les seves tasques d'estudi i recerca del doctorat. Aquest disseny organitzatiu propicia, a més, la implementació de nous serveis i la posada a punt de nous espais amb nous i millors equipaments i una visió integradora dels serveis i els professionals que els presten.

La Biblioteca/CRAI de la UPF és present en tots els edificis on s'imparteix docència. Té un horari molt ampli, de dilluns a diumenge, i ofereix diferents espais i equipaments per a la consulta i per al treball personal.

Recursos d'informació:

Té disponible més de 610.000 monografies (en format paper, electrònic o audiovisual), més de 12.000 revistes en paper i més de 20.000 títols de revistes electròniques. Tots els recursos electrònics també són [consultables](#) des de fora de la xarxa UPF de manera molt àgil i fàcil.

Disposa de diferents eines per a la localització i la recuperació de documents com són:

El [Catàleg de la Biblioteca de la UPF](#)

El [Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya \(CCUC\)](#)

També disposa d'altres eines per a la recuperació i/o tractament d'informació:

El [Metacercador](#), que permet amb una sola cerca, buscar entre més de 300 milions d'articles de revistes, llibres electrònics i altres documents de forma molt ràpida i amigable, semblant a Google.

A les [guies temàtiques](#), hi troben una selecció dels millors recursos web organitzats segons les àrees de coneixement de la UPF.

Instal·lacions i equipaments a disposició dels doctorands:

Llocs disponibles a la Biblioteca/CRAI

La Biblioteca/CRAI compta amb una ràtio de 7,14 estudiants per lloc de lectura. Aquesta ràtio situa a la UPF entre les primeres posicions del sistema universitari espanyol.

Biblioteca/CRAI de la Ciutadella	Biblioteca/CRAI del Poblenou	Biblioteca del Campus Universitari Mar	Total
1.184	445	279	1.908

Espais de la Biblioteca/CRAI

La distribució de la superfície útil dels espais de la Biblioteca/CRAI és la següent:

Biblioteca/CRAI de la Ciutadella	Biblioteca/CRAI del Poblenou	Biblioteca del Campus Universitari Mar	Total
8.142 m ²	2.142 m ²	1.258 m ²	11.542 m ²

Aules d'informàtica i programari

La Universitat compta amb aules d'accés lliure als tres campus (Poblenou, Mar i Ciutadella). Trobareu sales equipades amb ordinadors tant als aularis com a les seus de les diferents biblioteques.

Tots els ordinadors estan equipats amb arrencada dual. Els usuaris poden triar entre el sistema operatiu Windows 7 i Linux Ubuntu 14.10 LTS.

Campus	Numero ordinadors
Poblenou	577

Ciutadella	405
Mar	178

Els estudiants de doctorat tenen també accés a una sala de treball compartida a la Biblioteca-CRAI del Campus de Ciutadella.

Els doctorands integrats a grups de recerca i els becaris tenen accés a ajuts per assistència a congressos i estades de recerca, sovint a través del programa COFRE del Departament d'Humanitats. El conjunt d'estudiants de postgrau, tant màster com a doctorat poden gaudir de beques d'assistent de docència. Són un recursos limitats que no arriben a tots els estudiants de doctorat per igual i convindria millorar-los.

L'enquesta de satisfacció realitzada als estudiants (Enquesta de Valoració del Sistema i l'Organització de l'Ensenyament als estudiants de doctorat 2016) aporta dades de limitada utilitat perquè només va tenir 22 respostes d'una mostra de 97 estudiants, una participació del 22,7%. Aquests resultats a nivell de programa de doctorat no són representatius ja que la mostra obtinguda no ho permet, però sí que són indicatius i poden ser útils per conèixer tendències.

La satisfacció dels nostres estudiants de doctorat amb els recursos materials de la UPF (puntuació 7,7) i amb els programes informàtics que necessiten (7,5) està un punt per sobre de la mitjana de la UPF. La satisfacció amb la Biblioteca (6,4) està 0,2 per sobre de la mitjana. L'adequació dels recursos electrònics (6,5) està lleugerament per sota, i només la satisfacció amb l'accés a un espai propi (5,8) està clarament per sota de la mitjana UPF (6,9).

5.2 Els serveis a l'abast dels doctorands suporten adequadament el procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral

L'oferta de serveis per als usuaris és molt àmplia. La relació dels serveis de suport a l'activitat i les tasques dels doctorands, prestats per personal de la Biblioteca i del Servei d'Informàtica, als quals tots tenen accés és la següent:

Suport en l'edició de la tesi doctoral

Publicació de la tesi doctoral al repositori TDX (www.tdx.cat). Un dipòsit cooperatiu que conté milers de tesis doctorals, en format digital, llegides a les universitats de Catalunya i a d'altres universitats de l'estat espanyol.

Assessoria en la gestió de drets d'autor

Gestor de bibliografies Mendeley

Formació en competències digitals (CompDig): sessions específiques adreçades al doctorat
Publicació científica: recursos, recomanacions i eines per ajudar a prendre les decisions adequades abans, durant i després de publicar
Suport per a la publicació científica en accés obert
Suport en la creació de l'ORCID i perfils d'investigadors
Servei d'informació bibliogràfica
Préstec de documents en diverses modalitats: préstec UPF (30 documents alhora), préstec consorciat (CSUC) (8 documents alhora) i préstec interbibliotecari
Suport a la realització de treballs acadèmics
Client de correu electrònic
Accés a Internet: tots els ordinadors de la UPF disposen de connexió a la xarxa. Tots els campus disposen de pràcticament el 100% de cobertura de xarxa sense fils, amb accés a eduroam
Equips informàtics (escàners, etc.) i audiovisuals
Punt d'Informació a l'Estudiant (PIE)
Punt d'Atenció de TIC
Acreditació de les competències informàtiques (ACTIC)
Préstec d'ordinadors portàtils
Reserva d'espais específics (sales de treball en grup, cabines de traducció, etc.)
Servei d'impressió i reprografia

La informació sobre les condicions i les característiques en la prestació de tots aquests serveis es pot consultar a la pàgina web www.upf.edu/bibtic

La valoració que els estudiants fan del suport administratiu és la més positiva de tota l'Enquesta de Valoració del Sistema i Organització de l'Ensenyament del Programa de Doctorat en Humanitats (EVSOE, novembre 2016): el personal de secretaria del programa rep un 9,1 quan la mitjana UPF és de 8,1. També valoren molt per sobre de la mitjana a la resta del personal administratiu en que estan en contacte, a la Oficina de Postgrau i Doctorat, la Biblioteca i el Punt d'Informació a l'Estudiant.

El procés de seguiment i atenció individualitzada dels estudiants de doctorat és una característica del programa des de que són rebuts en la sessió introductòria de benvinguda a cada promoció entrant. La UPF posa a la seva disposició en ventall de serveis i informació sobre beques, suport a la recerca, documentació i digitalització de materials, fins a la preparació física de la tesi doctoral d'acord amb el format i requisits establerts per la universitat.

En totes les categories, la valoració que els estudiants del nostre doctorat fan de la informació rebuda sobre els serveis de la universitat, des de Campus Global, tràmits administratius, carnet, activitats del departament, mecanismes de participació dels estudiants, etc., està entre 0,3 i 1 punt per sobre de la mitjana UPF (Enquesta de Valoració del Sistema i l'Organització de l'Ensenyament als estudiants de doctorat 2016).

Els doctorands valoren amb un 7,2 la seva satisfacció amb conjunt amb el doctorat que cursen, 0,1 per sota de la mitjana UPF. Tot i això, hem detectat que el principal dèficit del programa, segons les valoracions dels doctorands, és la dificultat de sentir-se part del centre i estar integrat en un grup de recerca. Per aquest motiu, estem introduint les següents millores:

1- Taller de doctorat. El nou model proposat integra propostes dels estudiants per reformar el dinamisme del taller, consistent en ponències i contra-ponències, dedicant una hora completa per a cada projecte nou de tesi.

2- Com a nova iniciativa, s'ha programat unes jornades d'estudi i reflexió, durant la primera setmana del mes de juliol, en col·laboració amb el doctorat en Història. D'aquesta manera, no només es volen organitzar presentacions públiques de les recerques en curs dels doctorands, sinó també afavorir el mutu coneixement dels estudiants dels dos programes de doctorat. Entre aquestes iniciatives es preveu convidar investigadors de prestigi, tant si han sortit d'aquest programa com si venen d'altres centres de recerca, per presentar els seus projectes.

A més a més, els doctorands matriculats al programa poden gaudir dels serveis del CLIK, Centre per a la Innovació en Aprenentatge i Coneixement (Center for Learning Innovation and Knowledge), que té com a missió la definició i actualització del model educatiu integral de la Universitat Pompeu Fabra, dotant-lo de personalitat i singularitzant, per mitjà de l'impuls de la innovació de la docència, la promoció de la transformació dels processos de docència i aprenentatge, i de la incorporació de les eines, recursos i tendències que han de suposar una optimització pedagògica.

Més informació: <http://www.upf.edu/web/clik/>

El CLIK ofereix suport als doctorands a través de la programació formativa següent:

Formació Inicial en Docència Universitària (FIDU): formació en docència adreçada al professorat novell (amb menys de dos anys de contractació) amb tres itineraris formatius i modalitats presencials i en línia en diferents idiomes. Aquesta formació està oberta a doctorands que tinguin una beca predoctoral i a aquells que estiguin contractats com a personal investigador en formació.

Programa CÍCLIKS: programa de formació adreçat específicament als estudiants de doctorat de la UPF que inclou cursos per a l'impuls de la recerca i el desenvolupament professional. El programa està organitzat pel CLIK en col·laboració amb l'Escola de Doctorat.

Així mateix, el CLIK ofereix un altre tipus de formació adreçada al personal docent i investigador que s'obre als estudiants de doctorat si hi ha places disponibles. Es tracta de la formació contínua articulada en diferents mòduls (instrumental, d'innovació, d'habilitats docents, de millora del procés de l'ensenyament i aprenentatge) i de la formació en llengües.

Estàndard 6: Qualitat dels resultats

6.1 Les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès

La característica principal del programa és la seva diversitat disciplinar. Això impedeix dissenyar un recorregut homogeni de formació i demana adaptar les activitats i exigències a les necessitats de cada doctorand. És doncs un programa amb un alt grau de individualització i la supervisió i avaluació de la progressió de l'estudiant recau sobre el director de tesi. Els estudiants escullen entre les activitats promogudes pel Departament i pels grups de recerca d' aquelles que més s'adien al seu projecte i el director proposa activitats, valida i avalua la participació en aquestes iniciatives.

La formació dels investigadors doctorals consisteix en metodologies, documentació en arxius, selecció de temes i problemes, estructuració de la recerca i de la tesi, i redacció de la tesi i treballs relacionats. Aquesta formació és específica per cada camp i és dona en interacció amb el director. En alguns casos és més teòrica o històrica i en altres es basa en treball de camp o recollida de dades. El programa no ofereix un model únic de formació ni activitats que es considerin obligatòries. L'únic criteri rellevant per decidir sobre la competència d'un doctor és la tesi doctoral.

En el primer any l'assistència al taller de doctorat, on es presenten i discuteixen els projectes, és obligatòria i s'ha de demostrar la participació en 3-4 activitats promogudes pel Departament, a discreció del director de tesi. Hi ha activitats complementàries recomanades pel director al llarg de la formació del doctorand, però cap d'elles és decisiva ni eliminatòria. L'únic material rellevant és la proposta de tesi i la tesi. És l'únic sotmès pròpiament a avaluació.

La limitació d'aquest model, que no afecta a la qualitat de la recerca, rau en la dificultat de generar esperit de comunitat entre els estudiants, que només es troben periòdicament com a conjunt en els tallers del primer any. La Comissió Acadèmica està estudiant quines dinàmiques es podrien introduir per afavorir l'intercanvi i la cohesió entre els membres del programa i en aquest sentit haurà de comptar amb la col·laboració del Departament i la implicació dels professors.

Les tesis produïdes corresponen molt bé al model formatiu i a l'orientació transversal del programa. La temàtica és molt diversa, però la qualitat és molt elevada i la contribució als diversos camps de coneixement és sostingudament valuosa. L'ambició i l'originalitat de molts projectes són positivament valorades per molts dels tribunals que els jutgen.

Al final del primer any els estudiants defensen la proposta de tesi davant una comissió formada per tres professors del programa i presidida pel director de la tesi en un acte públic. Ocasionalment, si el tema ho requereix, s'inclou un codirector o professors d'altres departaments de la UPF. La proposta només s'avalua com a Apte o No apte. Si no supera aquesta prova, el candidat disposa de temps fins el segon trimestre del curs següent per reelaborar i tornar a presentar la proposta. La no superació d'aquesta segona oportunitat suposa l'exclusió del programa.

A partir d'aquest moment l'elaboració de la tesi s'ajusta a les pautes dictades pel director. Si fa falta documentació en arxius, recerca bibliogràfica, treball de camp, etc., serà el director o codirectors qui ho decideixin. Quan la tesi està en condicions de ser dipositada es prepara la impressió d'acord amb el format i criteris establerts per la UPF.

<https://www.upf.edu/bibtic/publicar/tesis/presentar.html>

El dipòsit ha d'anar acompanyat d'una proposta de tribunal de tres membres titulars i dos suplents i d'un informe favorable del director de la tesi. Al tribunal final no pot haver-hi més d'un membre de la UPF i la participació de cada membre ha d'estar justificada amb un resum de la seva producció científica rellevant. La Comissió Acadèmica aprova el tribunal, si s'escau, i tot seguit el Comitè de Direcció de l'Escola de Doctorat ha d'aprovar, si s'escau, el tribunal proposat.

A la defensa pública de la tesi, si la qualificació concedida és Excel·lent, els membres del tribunal voten la concessió o no del Cum Laude, per escrit, de forma secreta i anònima, en un sobre que posteriorment a la defensa obrirà el Coordinador del Doctorat en sessió sobre la que s'aixeca acta apart. També emeten per escrit els membres del tribunal la recomanació o no de que la tesi sigui considerada pel Premi Extraordinari del Doctorat en Humanitats, consideració que només s'aplica a les tesis que han rebut el Cum Laude.

Per cada 10 tesis defensades en el programa es concedeix un Premi Extraordinari. La Comissió Acadèmica nomena una comissió ad hoc per la selecció de la tesi premiada, amb tres membres professors del programa cap dels quals pot ser director d'una de les tesis candidates. Les tesis candidates són les que han rebut el Cum Laude i la concessió del premi es basa en els informes externs i del tribunal i en les tesis mateixes.

Com exemple de la diversitat de temes, s'enumeren els títols de les 11 tesis defensades sota el Reial Decret 99/2011:

Eloy Fernández Porta, *Estética del relato postmoderno* (dir. Antonio Monegal) (Premi Extraordinari)
Julio Ignacio Gutiérrez, *Reescritura gráfica: una teoría de la adaptación de textos literarios al cómic a partir de las obras de Alberto Breccia* (dir. Antonio Monegal)
Josep M. Lloró, *Pasolini en context. Trauma, memòria, identitat i història cultural a la Itàlia de postguerra* (dir. Antonio Monegal)
Alejandro del Valle, *Primitivismo en el Arte de Ana Mendieta* (dir. Estela Ocampo),
Carlos Vara, *A cada momento un mundo nace y muere: elementos de la temporalidad en las video instalaciones de Bill Viola* (dir. Amador Vega)
Marcelo Gaete, *Édouard Glissant en las Américas: Por una Poética de la Relación* (dir. Antonio Monegal)
Dolores, Mc. Dougall Lozano, "Not Lost to Human Sight": Indian Glimpses of privacy in Zenana Photographers (dir. Garcia, Marisantos/Gupta, Pamila)
Wilson Orozco, *Transtextualidad y reescritura en Lolita de Vladimir Nabokov* (dir. Javier Aparicio)
José Antonio Valenzuela, *Hacia tierras lejanas. Emoción y cognición en la lectura de ficciones literarias* (dir. Domingo Ródenas)
Gustavo Meléndez, *Octavio Paz: el poema y sus epifanías. De camino a una teopoética* (dir. Amador Vega)
Iryna Pogorelova, *A study of intercultural adaptation and the development of Intercultural sensitivity of catalan/spanish university students during Study abroad* (dir. Mireia Trenchs)

6.2 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques del programa de doctorat

Estem summament satisfets dels resultats assolits històricament pels nostres successius programes de doctorat i per les millores introduïdes aquests darrers anys, que han tingut efectes positius perceptibles en l'exigència i qualitat de les tesis, en el seguiment i avaluació del rendiment dels doctorands, en la disminució de la taxa d'abandonament i en l'abreujament del ritme de finalització. A això s'ha d'afegir una demanda alta i estable, amb forta presència internacional, de candidats amb un alt nivell de formació, amb projectes atractius, sòlids i molt diversos, que és conseqüència d'una reputació de rigor i excel·lència que s'ha anat consolidant. Atraiem un tipus específic de doctorand, amb ambició interdisciplinària i innovadora.

L'anàlisi dels resultats assolits sota el Reial Decret 99/2011 no permet fer un retrat acurat del conjunt de l'activitat del programa, però aquesta mostra parcial confirma a grans trets el bon funcionament del programa. Si es contrasta amb els resultats totals de tesis llegides aquests mateixos anys, sota tots els decrets, es demostra l'elevada productivitat del programa:

Curs 2012-13: 10

Curs 2013-14: 13

Curs 2014-15: 12

Curs 2015-16: 24

Curs 2016-17: 9

TAULA 6.2.1. TESIS DOCTORALS LLEGIDES (RD99/2011)

Curs acadèmic	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Tesis llegides	0	1	2	9	0
Tesis llegides per matriculats a temps complet	0	1	2	8	0
Tesis llegides per matriculats a temps parcial	0	0	0	1	0

Durada mitjana del programa de doctorat (anys)		1,00	3,00	3,67	
Tesis amb la qualificació de cum laude (%)		100,00	50,00	88,89	
Curs de la cohort	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Tesis llegides	9	2	1	0	0
Tesis llegides per matriculats a temps complet	8	2	1	0	0
Tesis llegides per matriculats a temps parcial	1	0	0	0	0
Durada mitjana del programa de doctorat (anys)	3,78	2,00	2,00		
Tesis amb la qualificació de cum laude (%)	77,78	100,00	100,00		
Curs lectura Tesi	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Tesis llegides		1	1	5	5
Tesis llegides per matriculats a temps complet		1	1	5	4
Tesis llegides per matriculats a temps parcial		0	0	0	1

Durada mitjana del programa de doctorat (anys)		1,00	3,00	3,40	3,80
Tesis amb la qualificació de cum laude (%)		100,00	0,00	100,00	80,00

TAULA 6.2.2. ALTRES INDICADORS DE RESULTATS

Curs acadèmic	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
---------------	---------	---------	---------	---------	---------

Percentatge de doctors amb menció internacional	-	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---

Nombre de resultats científics de les tesis doctorals	-	-	-	-	1
---	---	---	---	---	---

Percentatge d'estudiants del programa de doctorat que han realitzat estades de recerca	-	2,27%	5,35%	5,08%	2,74%
--	---	-------	-------	-------	-------

Cap dels doctorands que han defensat la tesi en aquests darrers anys han cercat la menció internacional. Les seves publicacions recents no estaven directament relacionades amb la tesi i per tant no es poden computar a la manera en que es fa en altres camps. En relació a les estades de recerca, el programa només té constància oficial d'aquelles que han requerit aprovació específica o finançament, és a dir particularment les dels becaris, que són un percentatge petit dels estudiants del programa.

En el retrat del programa en un període tan curt les baixes són majoritàriament voluntàries, degudes habitualment a que no es compleixen les previsions de l'estudiant sobre com la formació doctoral pot encaixar en la seva planificació vital (veure dades d'abandonament a l'apartat 1.1). Els estudiants que no superen la defensa de la proposta de tesi disposen d'un segon any per presentar-la i no és habitual que suspenguin en la segona ocasió. Les avaluacions negatives com a motiu d'abandonament acostumen a donar-se quan s'apropen als terminis per dipositar la tesi i no estan complint els ritmes de treball fixats.

És un fet habitual que en uns estudis que no tenen una recompensa social definida ni una sortida professional garantida hi hagi una disminució notable entre les xifres d'accés i de finalització. Els estudiants arriben d'un model formatiu molt diferent, el del màster on hi ha un ritme de treball molt supervisat i pautat, a un d'autònom basat en la disciplina i l'exigència individual. No tothom té les expectatives clares de què es trobarà i què representa en termes de dedicació i esforç, sobre tot pels que no gaudeixen d'una beca.

Estem molt satisfets de que en mig d'aquests condicionants externs, hem aconseguit millorar molt els percentatges de finalització. El seguiment individualitzat, l'avaluació continua i els criteris transparents d'exigència ajuden a que la majoria de les baixes es produeixin en els primers anys, estalviant al sistema públic i al propi doctorand el malbaratament de temps, esforç i recursos que representa l'abandonament avançat el programa.

6.3 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa doctorat

Les dades disponibles de l'Enquesta d'inserció laboral de doctors de 2017 aporta escassa informació sobre Humanitats perquè només es basa en 6 respostes. Dóna un percentatge d'ocupació global del 93,6%, però donada la xifra de respostes no és estadísticament rellevant. En relació amb l'anterior enquesta del 2014, s'observa una considerable reducció dels doctors amb contractes temporals, que ha passat del 50% al 33,3%.

Els resultats per programa mostren que els doctors en Humanitats treballen majoritàriament en una empresa o institució (60%) i representen uns dels majors percentatges pel que fa a contractació fixa (60%). Tanmateix, un percentatge elevat (40%) no fa feines pròpies del seu nivell.

La satisfacció amb els estudis de doctorat és en general satisfactòria en tots els programes de la UPF, amb petites variacions, però en tots casos se situa per sobre de 4.5.

Al marge de l'Enquesta i dels indicadors recollits, el context en que ens movem no és favorable a la col·locació dels doctors en Humanitats a la feines per les que estan específicament preparats, és a dir la recerca i la docència universitàries. L'escassa valoració social d'aquests estudis, la profunda crisi econòmica, les retallades en els recursos rebuts per les universitats i la congelació de les plantilles universitàries juguen en contra de les sortides professionals tradicionals. El fet de que es mantingui una altra demanda i el programa mantingui una massa crítica constant d'investigadors en formació, malgrat el clima advers, demostra el caràcter decididament vocacional d'aquests estudis i una casuística complexa en la seva vinculació amb el mercat de treball. Cada vegada més, aquest doctors busquen sortides professionals en sectors on la seva formació és valorada positivament encara que no sigui un requisit, com la gestió cultural, la producció de continguts, la indústria editorial, etc. S'ha d'afegir que molts d'ells ja treballen quan comencen el doctorat i per tant la titulació no és un factor per trobar feina perquè és percebuda com una via per millorar la seva situació laboral, facilitar promocions, o altres.

4. Valoració i Pla de Millora

Origen de la proposta	Subestàndard	Diagnòstic	Identificació de les causes	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Terminis	Implica modificació?	Nivell (programa de doctorat, centre, universitat)
Informe AQU d'avaluació del seguiment	1.1.	L'AQU recomanava fer públic el perfil d'ingrés			S'ha afegit a l'autoinforme i s'ha publicat al web del programa		Comissió Acadèmica	Realitzat	Sí	Doctorat en Humanitas
Informe de seguiment 2017	1.1	El nombre d'estudiants admesos sobre la demanda i places ofertades no reflecteix la realitat.	Molts dels sol·licitants queden descartats abans de fer la preinscripció formal per raó de l'oferta definitiva feta sobre un màxim hipòtetic que no es preten assolir.	En base a experiències anteriors, fer una oferta ajustada a la demanda.	Reduir l'oferta de places	Regular	Comissió Acadèmica	Realitzat	Ja ha quedat modificat per la Comissió Acadèmica pel curs 2017-18.	Doctorat en Humanitats

Informe de seguiment 2017	1.1	A l'anterior informe de seguiment es constata que la distribució de doctorands entre línies de recerca estava molt fragmentada i oscil·lava entre promocions.	La descripció de les línies distingia entre trets accessoris dels perfils i tenia redundàncies i superposicions perquè es va originar en les propostes individuals dels investigadors		Revisar a la baixa el llistat de línies de recerca agrupant temes que es solapen	Alta	Comissió Acadèmica	Realitzat	Sí. Modificació línies de recerca	Doctorat en Humanitats
Informe de Seguiment del Doctorat 2017	3.2	Es van detectar algunes incoherències entre els indicadors del programa facilitats per la Unitat de Projectes, Estudis i Qualitat (UPEQ) de la UPF i les dades disponibles a la Secretaria del Departament	Coordinació i comunicació millorables entre la UPEQ i la secretaria del centre	Assegurar la coherència i fiabilitat de les dades disponibles sobre el programa de doctorat	1. Treball conjunt entre l'Oficina Tècnica de Qualitat, la UPEQ i el centre per definir les necessitats actuals en matèria de dades	Alta	OTQ, UPEQ, centre	Primer semestre curs 2016-2017 Realitzat	No	Centre i Universitat
					2. Creació d'un repositori web únic, en obert, que serveixi al centre com a	Alta	UPEQ	Curs 2016-2017	No	Universitat

					font principal de dades per al seguiment de la qualitat dels programes			<u>Realitzat</u>		
Autoinforme Acreditació 2018	5.2	El principal dèficit del programa, segons les valoracions dels doctorands, és la dificultat de sentir-se part del centre i estar integrat en un grup de recerca	La fragmentació de la recerca en àrees molt diverses i un cert desconeixement del doctorand, durant el seu primer any, de la recerca global i les activitats del departament	Millorar la presència dels doctorands en activitats públiques	1- Taller de doctorat. El nou model proposat integra propostes dels estudiants per reformar el dinamisme del taller 2- Jornades d'estudi i reflexió durant la primera setmana del mes de juliol en col·laboració amb el doctorat en Història. D'aquesta manera s'intenta organitzar presentacions públiques de les recerques en curs dels doctorands, així	Alta	Comissió Acadèmica	Curs 2017-2018	No	Doctorat en Humanitats

					com un mutu coneixement dels dos programes de doctorat. A més, es convidarà investigadors de prestigi per presentar els seus projectes					
Autoinforme Acreditació 2018	4.2	Desproporció evident en la distribució de tesis per dirigir entre els professors	Llibertat de selecció del director per part de l'estudiant.	Aplicar mesures que millorin la distribució sense interferir en la decisió dels candidats i directors	Proposar una ampliació del nombre de directors de tesi	Alta	Comissió Acadèmica	Curs 2017-18	no	Doctorat en Humanitats
Informe AQU d'avaluació del seguiment	6.3	L'AQU recomanava dur a terme estudis d'inserció laboral			Es realitzarà una enquesta als doctorats del programa dels darrers 5 anys		Comissió Acaèmica	curs 2018-2019	no	Doctorat en Humanitats